

На основу члана 78. став 7. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18),
Министар унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК

о раду повереника и заменика повереника цивилне заштите и критеријумима за њихово именовање

"Службени гласник РС", број 102 од 24. јула 2020.

Члан 1.

Овим правилником прописује се рад повереника и заменика повереника цивилне заштите (у даљем тексту: повереник и заменик повереника) и критеријуми за њихово именовање.

Члан 2.

Повереници и заменици повереника у органима државне управе, аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе, привредним друштвима и другим правним лицима, учествују у припреми и организовању запослених за спровођење личне и узајамне заштите и мера цивилне заштите.

Члан 3.

Повереници и заменици повереника у насељеним местима, делу насеља и стамбеним зградама, обезбеђују припрему и организовано учешће грађана у спровођењу личне и узајамне заштите и мера цивилне заштите, на угроженим и настрадалим подручјима.

Грађани на угроженим и настрадалим подручјима су у обавези да поступају у складу са упутствима повереника.

Члан 4.

Надлежни штаб за ванредне ситуације или орган односно руководилац који их је поставио активира повереника и заменика повереника за ангажовање на спровођењу мера цивилне заштите у ванредним ситуацијама и ванредном и ратном стању.

Члан 5.

Примерак акта о именовању и разрешењу повереника и заменика повереника у органима државне управе, аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе, привредним друштвима и другим правним лицима, у насељеним местима, деловима насеља и стамбеним зградама, доставља се надлежном територијалном органу Министарства одбране.

Органи државне управе, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе

Члан 6.

Поверенике и заменике повереника именује и разрешава руководилац органа државне управе, органа аутономне покрајине и органа јединице локалне самоуправе, у чијој надлежности су послови који се односе на заштиту и спасавање.

Повереници и заменици повереника именују се за објекте које користе органи, из редова запослених који обављају послове оперативног нивоа руковођења.

Повереници се именују за објекат, и то по један повереник и заменик повереника на сваких сто запослених лица.

Уколико је орган за који се именује смештен у више објеката који су спојени или у непосредној близини, повереник и заменик повереника може бити именован и за те објекте, водећи рачуна о услову из става 3. овог члана.

Привредна друштва и друга правна лица

Члан 7.

Поверенике и заменике повереника у привредном друштву и другом правном лицу, именује и разрешава директор или други надлежни орган одређен општим актом, у чијој надлежности су послови који се односе на заштиту и спасавање или у складу са проценом.

Повереници и заменици повереника именују се за објекте привредног друштва или другог правног лица из редова запослених који обављају послове оперативног, односно најнижег нивоа руковођења.

У привредним друштвима и другим правним лицима која имају до 100 запослених именује се један повереник и заменик повереника.

У привредним друштвима и другим правним лицима која имају од 100 до 500 запослених именује се по један повереник и заменик повереника на сваких 100 запослених, а са преко 500 запослених – повереник и заменик повереника именују се на сваких 250 запослених.

Уколико је привредно друштво и друго правно лице смештено у више објеката који су спојени или у непосредној близини, повереник и заменик повереника може бити именован и за те објекте водећи рачуна о услову из ст. 3. и 4. овог члана.

У објектима у којима се рад организује сменски, повереник и заменик повереника именују се за сваку смену.

Насељена места, део насеља и стамбене зграде

Члан 8.

Поверенике и заменике повереника у насељеним местима, делу насеља и стамбеним зградама именује и разрешава надлежни штаб за ванредне ситуације.

Повереници и заменици повереника именују се у насељеним местима, деловима насеља и стамбеним зградама из редова активиста у месним заједницама, угледних грађана, председника скупштина стамбених заједница или других лица у складу са проценом штаба.

У насељеним местима, штаб за ванредне ситуације јединице локалне самоуправе или градске општине, именује једног повереника и заменика повереника на сваких 350 становника.

У руралним насељеним местима која имају мање од 350 становника, повереник и заменик повереника именује се без обзира на број становника.

Уколико стамбена заједница има мање од 200 станара, повереници и заменици повереника постављају се по критеријумима за постављање повереника као за део насеља.

Повереници и заменици повереника именују се у складу са карактеристикама територије на којој се налази насељено место односно део насеља, како би се обезбедило правовремено и ефикасно обавештавање и организовање угроженог становништва за заштиту и спасавање.

Повереник и заменик повереника морају имати пребивалиште на територији за коју су именовани.

Надлежни штаб организује начин комуникације и достављања података од стране повереника и заменика повереника.

Члан 9.

Повереник и заменик повереника се разрешава уколико:

- 1) није способан да испуњава своје обавезе из здравствених разлога;
- 2) не обавља своје задатке савесно и на прописан начин;
- 3) престане да испуњава услове који су прописани за именовање повереника и заменика повереника;
- 4) из других разлога на предлог службе у чијој надлежности су активности које се односе на заштиту и спасавање.

Члан 10.

У акту о именовању наводе се лични подаци повереника и заменика повереника, основни задаци у складу са планом заштите и спасавања и утврђују се територија, простор или објекти за које су именовани.

У акту о разрешењу, поред личних података, наводе се и разлози због којих престаје ангажовање повереника и заменика повереника.

Рад повереника и заменика повереника цивилне заштите

Члан 11.

Повереници именовани за објекте органа државне управе, органа аутономне покрајине, органа јединице локалне самоуправе, привредног друштва и другог правног лица извршавају задатке организовано, према плану заштите и спасавања и наредбама и упутствима руководиоца органа односно правног лица.

Рад повереника се заснива на организовању и спровођењу првих превентивних или оперативних активности на заштити и спасавању људи и материјалних добара у ситуацијама када се најави настанак опасности или се опасност појавила.

Повереник по овлашћењу руководиоца у обавези је да сарађује са надлежном службом јединице локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази и надлежним штабом за ванредне ситуације.

О свим активностима повереник благовремено обавештава руководиоца органа, односно правног лица.

Рад повереника у привредном друштву координира сопствена служба у чијој надлежности су послови који се односе на заштиту и спасавање.

Члан 12.

Повереници именовани за насељена места, делове насеља и стамбене зграде извршавају задатке организовано, према плану заштите и спасавања јединице локалне самоуправе у координацији са надлежном службом јединице локалне самоуправе и надлежним штабом за ванредне ситуације.

Задаци повереника

Члан 13.

У периоду припрема за поступање у ванредним ситуацијама и ванредном и ратном стању, повереник обавља следеће послове:

- 1) упознаје грађане/запослене са чињеницом да је њихов повереник цивилне заштите, његовим дужностима и њиховим обавезама током спровођења личне и узајамне заштите и мера цивилне заштите;
- 2) одазива се на обуке које се организују за поверенике и учествује у припремању и оспособљавању становништва/запослених за личну и узајамну заштиту, према утврђеним програмима за обуку;
- 3) даје упутства грађанима/запосленима о предузимању превентивних мера у својој непосредној околини у циљу спречавања или умањења последица од елементарних непогода и других опасности (одржавање и чишћење пропуста и одводних канала, чишћење и одржавање подрумских и таванских просторија у циљу заштите од пожара, одржавање противпожарних путева, мере предострожности приликом паљења ватре на отвореном простору и др.);

- 4) предузима мере да се грађани/запослени упознају са знацима за узбуњивање и поступцима реаговања на њих;
- 5) учествује у припремању и извођењу вежби заштите и спасавања на територији своје одговорности;
- 6) обавља и друге послове и задатке, по налогу руководиоца органа, привредног друштва, правног лица, надлежне службе јединице локалне самоуправе и надлежног штаба за ванредне ситуације.

Поред послова из става 1. тач. 1)–6) овог члана, повереници именовани за насељена места, делове насеља и стамбене зграде обављају и следеће послове:

- 1) учествују у прикупљању података од значаја за планирање мера цивилне заштите и исте достављају надлежној служби у локалној самоуправи (подаци о категоријама становништва за евакуацију; објектима који одговарају за збрињавање; склоништима и другим објектима погодним за склањање; опреми и средствима коју поседују грађани за евакуацију и асанацију; средствима и опреми за гашење пожара, прскалице, цистерне, грађевинске машине, трактори и др. које су у власништву грађана и сл.);
- 2) воде евиденцију материјално-техничких средстава које поседују грађани, а која се могу употребити у акцијама заштите и спасавања.

Члан 14.

За време трајања ванредних ситуација и ванредног и ратног стања, повереник обавља следеће активности:

- 1) по добијању наредбе о спровођењу мера заштите и спасавања, повереник неодложно обавештава свог заменика о томе;
- 2) по добијању упозорења од стране надлежног штаба, повереник обавештава и узбуњује становништво/запослене о предстојећим опасностима у складу са инструкцијама;
- 3) хитно обавештава штаб за ванредне ситуације о свим чињеницама битним за спровођење мера заштите и спасавања;
- 4) организује грађане/запослене у спровођењу личне и узајамне заштите и мера цивилне заштите;
- 5) организује грађане/запослене у пружању помоћи оперативним снагама заштите и спасавања (ватрогасно-спасилачким јединицама, специјализованим јединицама цивилне заштите и другим снагама система заштите и спасавања), у акцијама заштите и спасавања, а које не захтевају посебну стручност и оспособљеност и у мери која не угрожава њихову безбедност;
- 6) у складу са наредбом и инструкцијама штаба, доставља штабу за ванредне ситуације информације о:

- (1) стању на угроженом подручју (број пострадалих или угрожених лица, број порушених и оштећених објеката, оштећеност и проходност саобраћајница на њиховој територији, оштећења и кварове на објектима инфраструктуре, податке о поплавленим подручјима, објектима и природним добрима настрадалим у пожарима и другим последицама елементарне непогоде или друге опасности),
- (2) ангажованим људским и материјалним капацитетима на спровођењу мера заштите и спасавања,
- (3) реализацији мера цивилне заштите,
- (4) потребама за ангажовањем додатних снага и средстава и
- (5) другим подацима битним са аспекта спровођења мера цивилне заштите у случају елементарне непогоде или друге опасности;
- 7) учествује у организацији збрињавања угрожених и евакуисаних лица;
- 8) организује грађане/запослене за учешће у спасавању плитко затрпаних из рушевина, угрожених лица из мање оштећених објеката и рашчишћавање рушевина, у мери која не угрожава њихову безбедност;
- 9) организује грађане/запослене за учешће у спасавању од поплава, у мери која не угрожава њихову безбедност (пуњење цакова и јачање заштите инфраструктуре у водотоцима и сл.);
- 10) организује активности на локализовању и гашењу почетних и мањих пожара, у мери која не угрожава њихову безбедност;
- 11) обавља и друге послове и задатке, по наређењу штаба за ванредне ситуације и захтевима надлежне службе јединице локалне самоуправе или руководиоца органа или привредног друштва, односно правног лица.

Члан 15.

У периоду отклањања последица од ванредних ситуација и ванредног и ратног стања, повереник обавља следеће активности:

- 1) предузима мере организовања грађана/запослених на помоћи у отклањању оних последица које они ангажовањем могу санирати на својим објектима становања и рада, материјалним добрима и имовини;
- 2) предузима и друге мере и задатке које нареди надлежни штаб за ванредне ситуације или руководиоца органа или привредног друштва, односно другог правног лица.

Члан 16.

Заменик повереника помаже поверенику у оквиру овлашћења која му он одреди и замењује га док је одсутан или спречен.

Опрема за рад повереника

Члан 17.

Органи и привредна друштва, односно друга правна лица која су обавезна да именују повереника и заменика повереника за своје потребе, за њихов рад обезбеђују прслук са ознаком „повереник цивилне заштите“, кишну кабаницу, гумене чизме, средства везе (радио или мобилна веза), мегафон, батеријску лампу и комплет прве помоћи, као и документа за рад, која су у обавези да им обезбеде у складу са овим правилником.

Документа за рад повереника

Члан 18.

Повереници у привредном друштву и другом правном лицу, органима државне управе, органима аутономне покрајине и органима јединица локалне самоуправе, приликом спровођења мера цивилне заштите користе документа из плана заштите и спасавања, и то: подсетник за рад повереника по мерама цивилне заштите које ће спроводити, телефонски именик одговорних лица и надлежних служби које повереник контактира приликом обављања својих задатака, преглед запослених који имају завршену обуку прве помоћи, противпожарне заштите и друге обуке од значаја за заштиту и спасавање или поседује знања и вештине од значаја и друге прегледе који могу бити од значаја у заштити и спасавању запослених и корисника услуга.

Повереник води све податке од значаја и за организацију и спровођење мера и задатака, добијеним задацима и предузетим мерама, проблемима у извршавању задатака и др.

Члан 19.

Повереници у насељеним местима, делу насеља, стамбеним зградама у реализацији задатака заштите и спасавања користе документа која су извод из плана заштите и спасавања јединице локалне самоуправе и која добијају од надлежне службе јединице локалне самоуправе.

Документа из става 1. овог члана садрже: подсетник за рад повереника цивилне заштите, телефонски именик одговорних лица, надлежних служби и органа које повереник контактира приликом обављања својих задатака, податке о домаћинствима на територији за коју је надлежан; преглед склоништа и других објеката где ће се склањати становништво; прегледе рејона прихвата становништва за евакуацију и друге податке неопходне за евакуацију; преглед објеката за збрињавање и друге прегледе који могу бити од значаја у заштити и спасавању становништва и друге прегледе који могу бити од значаја за рад повереника, а у складу са проценом руководиоца, надлежне службе јединице локалне самоуправе или надлежног штаба.

Документа из става 1. овог члана за повереника обезбеђује јединица локалне самоуправе.

Поред докумената из става 2. овог члана, повереник води прегледе о грађанима који имају завршену обуку прве помоћи, противпожарне заштите и друге обуке, знања и вештине од значаја за заштиту и спасавање, преглед средстава које поседују грађани, а која се могу употребити у акцијама заштите и спасавања.

Повереник води све податке од значаја за организацију и спровођење мера и задатака, ангажованим снагама и средствима, добијеним задацима и предузетим мерама, проблемима у извршавању задатака и др.

Члан 20.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

01 број 12185/19-10

У Београду, 21. јула 2020. године

Министар,

др **Небојша Стефановић**, с.р.